

<http://www.luju.ro/se-inchid-culoarele-binomului-lovitura-necrutatoare-ccr-a-stabilit-ca-este-neconstitutional-ca-judecatorul-sa-se-roage-de-sri-pentru-declasificarea-probelor-considerate-relevante-in-dosarele-penale-ccr-obliga-instantele-sa-elimine-din-dosare-toate-probele>



SE INCHID CULOARELE BINOMULUI – Lovitura necrutatoare: CCR a stabilit ca este neconstitutional ca judecatorul sa se roage de SRI pentru declasificarea probelor considerate relevante in dosarele penale. CCR obliga instantele sa elimine din dosare toate probele obtinute nelegal si declarate nule in procesul penal, criticand ca prin prezenta fizica la dosar a actelor, pana la solutionarea cauzei, se afecteaza prezumtia de nevinovatie

Scris de Elena DUMITRACHE | Data: 18.01.2018 19:47



Curtea Constitutională a României astupă culoarele Binomului către instanțele de judecată. Judecătorii CCR au declarat neconstituționale prevederile din Codul de procedură penală privitoare la informațiile clasificate și probele obținute nelegal sau declarate nule din dosarele penale, stabilind că prin actualele practici se îngreșează dreptul la informare al părților din dosar și se afectează grav prezumția de nevinovatie. Mai exact, **judecătorii CCR au decis joi, 18 ianuarie 2018, ca este neconstituțională prevederea din Codul de procedură penală care obligă judecătorul să solicite autorității (precum SRI) care a clasificat informații considerate utile într-o cauză declasificare acestora**. Curtea, conform comunicatului de presă CCR, a apreciat că **trebuie să fie prioritar dreptul la informare al acuzatului și nicidecum protecția informațiilor clasificate**, prin practica actuală în care judecătorul trebuia să solicite, spre exemplu SRI, declasificarea unor informații pentru a aprecia utilitatea lor în cadrul procesului penal, restrângându-se dreptul la informare. În acest sens, **Curtea Constituțională a reiterat faptul că cel care trebuie să decida accesul la informații clasificate este exclusiv judecătorul**.

Totodată, în cadrul ședinței din 18 ianuarie 2018, **judecătorii CCR au decis necesara excluderea fizică din**

dosarele penale a probelor obtinute in mod nelegal si declarate nule in timpul judecatii, stabilind ca prezenta acestora pana la finalizarea dosarului poate afecta, prin readucere in atentia judecatorului a unor informatii pe care nu le poate folosi legal, convingerile referitoare la vinovatia sau nevinovatia inculpatului. Din acest motiv, Curtea Constitutionala a apreciat ca se impune eliminarea de drept a probelor obtinute nelegal si declarate nule, aratand ca mentinerea acestora in dosar poate aduce o grava atingere prezumtii de nevinovatie a inculpatului si a dreptului la un proces echitabil al acestuia.

Decizia CCR de astazi este laudabila, cu atat mai mult cu cat vine sa acorde independenta judecatorilor care, intr-o forma sau alta, depindeau de alte institutii pentru desfasurarea activitatii, cu respectarea drepturilor omului. De altfel, trebuie precizat ca **decizia CCR a fost luata in urma unei exceptii de neconstitutionalitate ridicata de, atentie, Directia Nationala Anticoruptie condusa de procurorul sef Laura Kovesi (foto) intr-un dosar judecat la Sectia penala a Tribunalului Dolj.**

Prezentam in continuare comunicatul CCR din data de 18 ianuarie 2018:

"In ziua de 18 ianuarie 2018, Plenul Curtii Constitutionale, investit in temeiul art.146 lit.d) din Constitutia Romaniei, al art.11 alin.(1) lit.d) si al art.29 din Legea nr.47/1992 privind organizarea si functionarea Curtii Constitutionale, a luat in dezbatere urmatoarele exceptii de neconstitutionalitate:

I. Exceptia de neconstitutionalitate a dispozitiilor art.352 alin.(11) si alin.(12) din Codul de procedura penala, respectiv Legea nr. 135/2010, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificarile si completarile ulterioare, exceptie ridicata de Parchetul de pe langa Inalta Curte de Casatie si Justitie – Directia Nationala Anticoruptie. Textele legale criticate au urmatorul continut: '(11) In cazul in care informatiile clasificate cuprinse in dosar sunt esentiale pentru solutionarea cauzei, instanta solicita, de urgenta, dupa caz, declasificarea totala, declasificarea partiala sau trecerea intr-un alt grad de clasificare si permiterea accesului la acestea de catre aparatorul inculpatului.

(12) Daca autoritatea emitenta nu declasifica total sau partial ori nu permite accesul la informatiile clasificate aparatorului inculpatului, acestea pot servi la aflarea adevarului numai in masura in care sunt coroborate cu fapte si imprejurari ce rezulta din ansamblul probelor existente in cauza'.

In urma deliberarilor, Curtea Constitutionala, cu majoritate de voturi:

1. A admis exceptia de neconstitutionalitate si a constatat ca sintagma 'instanta solicita' cu raportare la sintagma 'permiterea accesului la cele clasificate de catre aparatorul inculpatului' din cuprinsul dispozitiilor art.352 alin.(11) din Codul de procedura penala este neconstitutionala.

2. A admis exceptia de neconstitutionalitate si a constatat ca sintagma 'autoritatea emitenta' din cuprinsul dispozitiilor art.352 alin.(12) din Codul de procedura penala este neconstitutionala.

In motivarea solutiei pronuntate, Curtea a retinut ca solutia legislativa criticata conditioneaza folosirea informatiilor clasificate, calificate de judecator ca fiind esentiale pentru solutionarea procesului penal si cu privire la care apreciaza incidenta dreptului de informare a inculpatului, deci pe care judecatorul le califica drept probe in dosarul cauzei, de permisiunea autoritatii publice care a clasificat informatia (autoritatea emitenta) de a acorda accesul la aceste informatii.

Or, protectia informatiilor clasificate nu poate avea caracter prioritar fata de dreptul la informare al acuzatului si fata de garantiile dreptului la un proces echitabil ale tuturor partilor din procesul penal, decat in conditii expres si limitativ prevazute de lege. Restrangerea dreptului la informare poate avea loc doar atunci cand are la baza un scop real si justificat de protectia unui interes legitim privind drepturile si libertatile fundamentale ale cetatenilor sau siguranta nationala, iar decizia de refuz a accesului la informatiile clasificate trebuie sa apartina intotdeauna unui judecator.

De altfel, Curtea a retinut ca insasi Directiva 2012/13/UE privind dreptul la informare in cadrul procedurilor penale

prevede, la art.7 alin.(4), ca 'Statele membre se asigura ca, in conformitate cu dispozitiile dreptului intern, decizia prin care se refuza accesul la anumite materiale [n.n. clasificate] in conformitate cu prezentul alineat este luata de o autoritate judiciara sau poate face, cel putin, obiectul controlului judiciar'.

Pe cale de consecinta, Curtea a constatat ca dispozitiile art.352 alin.(11) si (12) din Codul de procedura penala, in redactarea actuala, contravin dreptului la un proces echitabil, prevazut de art.21 alin.(3) din Constitutie, precum si principiului unicitatii, impartialitatii si al egalitatii justitiei pentru toti, prevazut de art.16 alin.(1) si (2) si de art.124 alin.(2) din Constitutie.

Decizia este definitiva si general obligatorie si se comunica celor doua Camere ale Parlamentului, Guvernului si instantei care a sesizat Curtea Constitutionala, respectiv Inaltei Curti de Casatie si Justitie – Sectia penala – Judecatorul de camera preliminara.

II. Exceptia de neconstitutionalitate a dispozitiilor art.102 alin.(3) din Codul de procedura penala, text de lege care are urmatorul cuprins: 'Nulitatea actului prin care s-a dispus sau autorizat administrarea unei probe ori prin care aceasta a fost administrata determina excluderea probei'.

Curtea, cu majoritate de voturi, a admis exceptia de neconstitutionalitate a dispozitiilor art.102 alin.(3) din Codul de procedura penala si a constatat ca acestea sunt constitutionale in masura in care prin sintagma 'excluderea probei', din cuprinsul lor, se intelege si eliminarea mijloacelor de proba din dosarul cauzei.

Curtea a retinut ca accesul permanent al judecatorului investit cu solutionarea cauzei penale la mijloacele materiale de proba declarate nule (nulitate absoluta sau relativa) nu poate avea ca efect decat o readucere in atentia judecatorului, respectiv o reimprospatare a memoriei acestuia cu informatii care pot fi de natura a-i spori convingerile referitoare la vinovatia/nevinovatia inculpatului, dar pe care nu le poate folosi, in mod legal, in solutionarea cauzei. Asa fiind, excluderea juridica a probelor obtinute in mod nelegal si declarate nule in procesul penal, in lipsa inlaturarii acestora din dosarele penale, este insuficienta pentru o garantare efectiva a prezumtiei de nevinovatie a inculpatului si a dreptului la un proces echitabil al acestuia.

In consecinta, Curtea a constatat incalcare art.21 alin.(3) si a art.23 alin.(11) din Constitutie.

Decizia este definitiva si general obligatorie si se comunica celor doua Camere ale Parlamentului, Guvernului si instantei care a sesizat Curtea Constitutionala, respectiv Tribunalului Dolj – Sectia penala.

Argumentele retinute in motivarea solutiilor pronuntate de Plenul Curtii Constitutionale vor fi prezentate in cuprinsul deciziilor, care se vor publica in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I."